

h. 8, 10.

II n
746

AD ACTVM ORATORIVM,

QVO

MVSÆ ANNÆBERGENSES
INDVLGENTISSIMÆ QVONDAM
PATRIÆ MATRĪ

CHRISTIANÆ
EBERHARDINÆ,
REGINÆ POLONIARVM
& ELECTRICI SAXONIÆ

RELIQVA

NONIS SEPTEMBRIBVS HVJVS ANNI EHEV!

DEFVNCTÆ

IUSTA PERSOLVENT,

INSPECTORES SCHOLÆ
GRAVISSIMOS

ET

OMNES REI NOSTRÆ SCHOLASTICÆ
BENE CVPIENTES

HÆC PAVCVLA

DE ANNO MDLIX. ET TEMPORE EIDEM PROXIMO OB CONTINVATA PRINCIPVM
VIRORVM ET FOEMINARVM FVNERA MEMORABILI

PRÆFATVS

QVA PAR EST OBSERVANTIA ET HVMANITATE
INVITAT

M. JOH. FRIEDLIEB STVBELIVS,
RECTOR.

ANNÆBERGÆ,

TYPIS AVGVSTI VALENTINI FRISII

++++

BIBLIOTHECA
POSTICKAVIANA

CUm rursus prelo aliquid subjiendum esset, quo allicerentur audituri nostros, in mentem primum venit, omnes illos annos enumerare, quoscumque frequentiores Principum personarum mortes proximis abhinc seculis memorabiles atque funestos fecerunt. At pœnituit statim hujus consilii, ubi perspecto apparatu meo intellexi, ea rerum dicendarum me obrui mole, ut exitum vix reperire liceret. Proinde fatius duxi contrahere vela, & unum ex omnibus maxime notabilem perlustrandum fumere. Atque hic sponte sese mihi obtulit Annus post partum Virginis generi humano salutarem millesimus quingentesimus quinquagesimus nonus, qui solus fecit, ut reliquorum facile obliviscerer. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & rerum, quæ unquam acciderunt, memoriam recordari ultimam, inde usque repetens, hunc video principem in eo genere extitisse, præcipue si menses proxime eum antegressi illi attextantur. Agnovit hoc Famianus Strada, unus ex eorum familia, qui soli a Jesu appellari nimis arroganter cupiunt. Is enim, cum haud procul ab initio Decadum suarum monuisset, hoc tempus continuato, si unquam, obitu, plurimis maximisque Principibus confatiale fuisse, eorumque, sicut & minorum Dynastarum continuata funerum solennia anni implevissent, fastos, tandem ingeniose ludens addit: plane ea tempestate mors demetendo „majorum gentium capita atque hominum apices Superbum illum imitari „visa est summa olim papavera decutientem. (a) Eorum vero, qui docuerunt tum, se mortales natos, agmen ducebat quasi Carolus V. Imperator, qui tot condecoratus victoriis, ut Fortuna, quæ per omnem vitam præsto ipsi fuerat, vires in eo ornando consumisisset videretur, tandem nobilissimo de se ducto triumpho, cum posset, imperare desierat, seque, ut aliquid temporis inter inquieta vitæ negotia & mortem interesset, ex aula amplitudine in angustias secessus illius Hieronymiani receperat, ubi XI. Calend. Octobr. Anni M D LIIIX. post biennii solitudinem, altero ab exequiis, quas sibimet ipsi prælusurus proximæ morti instruxerat, die, piam animam Deo reddidit, cum ætatem ultra LVIII annos protraxisset, sorori Helionoræ, primum Emanueli Lusitaniæ, deinde Francisco I. Galliæ Regibus nuptæ, semestri spatio superstes. (b) Successit ei mensē nondum exacto, XV. nempe Calend. Novembr. altera Soror, ei perdilecta, Maria Hungarica, inde ab anno illius seculi XXVI. quo Maritus ejus Ludovicus II. Pannoniæ & Bohemiæ Rex in prælio prope Mogatium commisso perierat, vidua, a Carolo deinde post Margaritæ Austriacæ obitum Belgio præfecta, a cujus gubernaculis eodem discessit tempore, quo Frater imperio sponte se exiit: femina virilem gerens animum & a mollitie sexus sui longissime aliena. (c) Huic sociam se præbuit alia Maria, Britannæ Regina, XVII. (vel, ut vult Camdenus, XV.) Calend. Decembr. ex aqua intercute, qua venter ejus aliquandiu ita tumuit, ut gravida crederetur, qualem & ipsa se nimio prolis desiderio credebat, vel potius ex dolore ob Caletum amissum, mortua, & ne tum quidem a Card. Reginaldo Polo, cui mire favebat, divulgata, XVI horarum tantum spatio inter utriusque obitum

(a) de Bello Belg. Decade I. Lib. I. p. m. 17. (b) MASEN, Anima Hist. Lib. VII. cap. CXLVI. p. 205. F. STRADA I. c. p. 9. THVANVS Lib. XXI. p. 429. Edit. Francof. anni 1637. CHYTRÆUS Chron. Lib. XIX. p. 573 NATAL. COM. Hist. sui Temp. Lib. XI. p. 256. CLYVERVS Epit. Hist. p. 679. GLADOV. Reichs. Hist. Lib. VII. §. 74 p. 262. (c) THVAM, l. c. p. 431. MASEN, Lib. VII. Cap. CXIX. p. 187.

tum intercedente. (d) Vix aperuerat se annus MDLIX. cum infausto o-
mine Christianus III. Danorum Rex, quinquagenario paulo major mortali-
tatem exleret, testatus aliquot ante extremum diebus, oblatum sibi quem-
piam per quietem, omnium miseriarum finem ad Calend. Januarias pollici-
tum: & ne solus hinc migraret, eodem mense patruelis ipsius Christiernus II.
olim etiam Rex Daniæ, liberatus vinculis corporis, quæ LXXIX. & carceris,
quæ XXVII. annos gesserat, comitem se ei adungere iustus est, hocque iter læ-
to de superatis vitæ ærumnis atque molestis animo adiit. (e) Longe tri-
stiora fata manebant Henricum II. Galliarum Regem inter publica gaudia
& plausus populi, quibus Lutetia Parisiorum ob nuptias Isabellæ filiæ ejus
undecennis cum Philippo Hispano perstrepebat. In hastiludio enim,
quod ostensurus dotes & vires suas indixerat, & jam ad tertiam produxerat
lucem, cum Mongommerio Comite ad cursum provocato, & repetitis sæpe
jussibus adacto congressus, adversæ hastæ conto bucculam apertam per-
rumpente & per dextrum supercilium in caput penetrante, lethale vulnus
accepit, & nata inde in cerebro vomica, VII. Iduum Quintil. qui erat a ludi-
era illa, sed infelici pugna undecimus. (pro quo quintum substituit Strada,)
spiritum emisit, cum vix annum ætatis XLI. delibasset. (f) Nec mensis Sex-
tilis vacavit funeribus, quippe quo Laurentius Priulus, Veneti Senatûs
Princeps, Hieronymum fratrem raro in illa Rep. exemplo successorem na-
ctus, dignitatem cum vita posuit, interjectoque biduo, XV. sc. Cal. Septembr.
Paulus IV. Pontifex Max. moriens populum Rom. rigoris nimii pertæsum
magno gaudio affectit. (g) V. deinde Non. Sept. Hercules II. Ferrariæ Dux
LI. annos natus concessit fato suo, felix ob id putandus, quod bello Gallico,
cui se, sponte laceffito Philippo, implicuerat, satis honesta ratione fuit expe-
ditus. (h) Præter hos Germania quoque non unum Principem ereptum sibi
desiderabat: Desiderabat, inquam, Wilhelmum Ducem Hennebergensem,
IX. Cal. Febr. è vivis sublatum, cum ante octoginta annos iis interesse cœ-
pisset. Dolebat prid. Iduum Febr. subtractum sibi Ottonem Henricum,
Septemvirum Palatinum, cum quo Philippi, octo filiorum patris, posteritas
exspiraverat, hæreditate ad Fridericum III. longo intervallo agnatum
transmissa. Auxit dolore Franciscus Otto, Dux Luneburgensis, qui re-
cens maritus, contracto ante tres menses cum Elisabetha Magdalena, Joachi-
mi II. Brandenburgici Filia, matrimonio, III. Calendas Majas torum cum
tumulo commutavit. (i) Incidit etiam in hunc annum mors Catharinæ
Brunsvicensis, quam Magnus, Dux Saxoniar, viduam reliquerat: (k) nec non
Bonæ Sfortiæ, quæ Sigismundi Augusti, Sarmatarum Regis, mater fuit, &
cujus discessus è Polonia pariter & vita non potuit non filio gravis accidere,
cum bonorum ab ea relictorum partem à tenuissimo servulo, partem etiam
ab aliarum terrarum rectoribus interceptam videret. (l) Ita mors omnes
ferè Europæ aulas libero pede tunc pervagata est, & quas intactas reliquerat,
eas anno proxime infecuto pullavit, quasdam repetitis quoque funeribus
affli-

(d) CAMDENVS in sine Appar. Annal. Angl. præmissis CHYTR. l. c. p. 575. THVAN. sub. fin. Libri XX. p. 416. NAT. COM. d. I.
(e) THVAN. Lib. XXII. p. 437. CHYTR. l. c. CLVVER. p. 681. (f) JO. de BVSSIERIS Hist. Franc. Lib. XIII. cap. 20.
p. 209. edit. Colon. THVAN. l. c. p. 454. STRADA p. 16. CHYTR. p. 575. (g) CLVVER. l. c. Priulo Julium. Paulo v.
IV. Octobrem assignat. conf. THVAN. Lib. XXIII. p. 470. seq. & NAT. COM. p. 269. (h) THVAN. p. 471. CHYTR. p.
575 l. c. III. Octobris diem emortualem facit. (i) THVAN. l. c. CHYTR. p. 576. (k) CHYTR. l. c. consularur etiam CHYTR.
116. HVB. Quest. Hist. P. IV. p. 550.

affligens, Gustavo, Svecorum, & Francisco, Galliarum Regibus, Isabella Pannoniæ Regina, Maria Scotiam Regente, Philippo Pomeraniæ Duce, Alberto Mansfeldensi Comite aliisque ab hac mortalis vitæ statione evocatis, plane ut vastitatem principum familiis minari videretur. Facile quilibet causam perspicere poterit, qua adductus hoc potissimum argumentum nunc paucis pertractandum delegerim. Annum agimus non minus nobis tristem & atro ob id carbone notandum, quod complures principali fastigio eminentes tumulavit, qui, licet eorum non æquent numerum, quos ille abstulit, de quo egimus, multorum tamen instar esse potuerunt. Nullius vero obitu vehementius perculsi sumus, quam Augustæ Nostræ,

CHRISTIANÆ EBERHARDINÆ, Patriæ Matris, dum rebus humanis interesset, Indulgentissimæ, cujus scilicet, jaectura propius ad nos pertinebat. Certe, quas illa provocavit, lacrimæ nondum exaruerunt. Fluunt, fluunt adhuc, & fluent per omnem vitam, quoties ejus recurret memoria, quæ recens nobis erit semper, & cum omni posteritate adæquabitur. Nullus ordo est, qui mortem tam piæ, tam beneficæ Principis æquo animo ferre possit. Luget Aula, mœret Resp. omnes civitates senio confectæ sunt: squallent templa, afflictantur Academia & Scholæ, agri denique ipsi tam ingens bonum nunc eheu! amissum acerbo luctu prosequuntur. Quis igitur Musis Annæbergenfibus vitio vertat, quod mœroris sui argumenta prodant publicè, nullis quæstibus omissis, quos in tali casu dolor non facile leniendus suggerit? Faciunt quod æquum & pium est. Sed testes etiam luctus sui requirunt, Vosque, **INSPECTORES SCHOLÆ GRAVISSIMI**, Vos item omnes, qui **REGINAM** nobiscum comploratis, & conatibus nostris favetis, me interprete, rogant atque obsecrant, ut crastina luce post sacra publica peracta in Acroaterium superius frequentes conveniatis, audituri benevole **LVDOVICVM FRIDERICVM RICHTERVM**, Annæbergenf. Principum Funera, quæ vidit hic annus, nec non alios casus lugendos intra ejus spatium à Deo terris immisos recensentem, Orat. Germ. prof.

JOH. SIGISMVNDVM BRVCKNERVM, Grunhaynenf. **REGINÆ** vita nuper functæ Laudes & Merita enarrantem iusto Panegyrico, Latinis verbis liberis concepto.

XII. Deinde secundi ordinis Discipulos, *Job. nempe Gottlieb Kühnium*, Cadiciensem, *Christianum Vilhelmum de Nitzschowitz*, Adelsdorff. Equitem Missi, *Bernb. Johannem Heubelum*, Norimbergenf. *Jo. Christoph. Pflugbeilium*, Mauersbergenf. *Jo. Christoph. Niemerum*, Wiefenf. *Christianum Gottlob Hennigium*, Annæbergenf. *Gottbelf Augustum Richterum*, Altenbergenf. *Aug. Frider. Zocherum*, Freybergenf. *Job. Daniel Heydium*, Zottovicenf. *Jo. Aug. Hubschmannum*, *Jo. Carol. Gutmannum* & *Job. Ferdinandum Scheureckium*, Annæbergenfes, communes piorum Saxonum de **REGINA** sibi erepta querelas, easque non fictas, versibus Lat. heroicis, quibus invicem colloquentur, proferentes. Et tandem

CHRISTIAN. COTTLIEB VIERTELIVM, Schwartzenb. Solatia quædam, quibus erigi queat Patria vehementer afflicta, indicantem, Carm. Germ.

Omnes e prompta memoria dicturi dabunt operam, ne temporis ipsis locati Vos pœniteat. Perfer. in Lyceo Annæb. Prid. Non. Novembr. clō. 16 cc xxvii.

h. s. 10.

II n
746

AD ACTVM ORATORIVM,
 MVSÆ ANNÆBERGENSES
 INDVLGENTISSIMÆ QVONDAM
 PATRIÆ MATRI
CHRISTIANÆ
EBERHARDINÆ,

Æ POLONIARVM
 ECTRICI SAXONIÆ
 RELIQA
 TEMBRIBVS HVJVS ANNI EHEV!
 DEFVNCTÆ
 IUSTA PERSOLVENT,
 TORES SCHOLÆ
 GRAVISSIMOS
 ET
 I NOSTRÆ SCHOLASTICÆ
 BENE CVPIENTES
 HÆC PAVCVLA
 TEMPORE EIDEM PROXIMO OB CONTINVATA PRINCIPVM
 ET FOEMINARVM FVNERA MEMORABILI
 PRÆFATVS
 EST OBSERVANTIA ET HVMANITATE
 INVITAT
FRIEDLIEB STVBELIVS,
 RECTOR.

ANNÆBERGÆ,
 IS AVGVSTI VALENTINI FRISII

++++

